

verwijderen van de neus- en keelamandelen

Informatie voor ouders / verzorgers

De neus- en keelamandelen van uw kind worden verwijderd

In overleg met uw KNO-arts worden de neus- en keelamandelen van uw kind verwijderd. De arts heeft dit met u besproken. Uw kind wordt voor deze operatie één dag opgenomen in Medisch Centrum Alkmaar (MCA).

Goede voorbereiding van uw kind is belangrijk

Het spreekt voor zich dat alle zorgverleners van MCA u en uw kind zo goed mogelijk begeleiden bij de opname en de operatie. Maar het is ook belangrijk dat u uw kind zelf vooraf zo goed mogelijk uitlegt wat er gaat gebeuren. In deze folder vindt u daarom uitleg over de ingreep, zodat u en uw kind zich goed kunnen voorbereiden.

Bekijk samen met uw kind het filmpje op onze kinderwebsite

Op onze kinderwebsite www.mca.nl/kids vindt u een filmpje over de dagopname. U kunt dit filmpje van tevoren samen met uw kind bekijken. De operatie zelf wordt niet getoond, wel wat uw kind rond de operatie allemaal meemaakt.

Meer informatie over hoe u uw kind tijdens de opname zo goed mogelijk kunt begeleiden, vindt u in de folder 'Begeleiding van uw kind'. U vindt de folder op onze website www.mca.nl/patientenfolders. De folder is ook verkrijgbaar en telefonisch te bestellen bij de balie van patiëntenvoorlichting van MCA, telefoon (072) 548 3500.

Wat zijn amandelen?

Amandelen zijn onderdeel van het lymfkliersysteem. Het lymfkliersysteem, dus ook de amandelen, bestrijdt infecties in het lichaam. De neus- en keelamandelen zitten rond de overgang van de mond en neus naar de keel. Ze bestaan uit verdikt lymfklierweefsel. De neusamandel bevindt zich in het dak van de neus-keelholte achter het zachte gehemelte. De keelamandelen (tonsillen) zijn links en rechts achterin de keel te zien. De neus- en keelamandelen maken ziekteverwekkers die via de mond, keel en neus binnendringen zoveel mogelijk onschadelijk.

Klachten

Als de amandelen de ziekteverwekkers niet meer aankunnen, raken ze zelf ontstoken. Ze worden daardoor nog dikker. Een ontstoken neus- en keelamandel kan de volgende klachten veroorzaken:

- voortdurende verkoudheid en een vieze neus;
- slecht slapen;
- door de mond ademen en snurken;
- regelmatig oorontsteking;
- keelpijn met slikklachten;
- opgezette lymfeklieren in de hals;
- verhoging en koorts;
- moeheid en hangerigheid;
- verminderde eetlust;
- slechte adem.

Vaak zijn de verdikte lymfeklieren in de hals te voelen. Als uw kind hele grote keelamandelen heeft, kunnen ze de ademhaling belemmeren. Uw kind slaapt hierdoor onrustig en snurkt. De neusamandel en de keelamandelen kunnen ook tegelijk ontstoken zijn.

Verwijderen van ontstoken amandelen

Als behandeling met medicijnen niet (meer) voldoende helpt, kan de KNO-arts de ontstoken amandelen met een operatie verwijderen. De keuze voor al dan niet opereren hangt verder af van:

- welke en hoeveel klachten uw kind heeft;
- hoe ernstig de klachten zijn;
- hoe vaak uw kind klachten heeft en ziek is;
- de leeftijd van uw kind.

Omdat de neus- en keelamandelen maar een klein onderdeel zijn van het totale lymfkliersysteem, heeft verwijdering verder geen gevolgen. De neusamandel kan niet helemaal verwijderd worden, alleen het middelste dikste gedeelte. Het kan daardoor zijn dat de randen van de amandel weer aangroeien en dat uw kind na verloop van tijd toch weer klachten krijgt. Keelamandelen kunnen wel helemaal verwijderd worden. Afhankelijk van de klachten van uw kind en hoe ernstig ze zijn, overlegt de KNO-arts met u over de beste behandeling.

Uw kind krijgt algehele narcose

Voor de verwijdering van neus- en keelamandelen krijgt uw kind algehele narcose. U heeft daarom op de polikliniek anesthesiologie een voorbereidend gesprek gehad met een anesthesioloog. Dit is een medisch specialist op het gebied van verdoving en narcose. U heeft de volgende onderwerpen besproken:

- de gezondheidstoestand van uw kind;
- of uw kind met een prikje of een kapje onder narcose wordt gebracht;
- eventuele aanpassing van de medicijnen van uw kind rond de operatie;
- instructies voor eten en drinken voor de opname.

Meer informatie vindt u ook in de brochure 'Operatie van uw kind, hoe bereiden u en uw kind zich voor'. U heeft deze brochure van een medewerker van de polikliniek anesthesiologie meegekregen. Kinderen vanaf 12 jaar krijgen een eigen brochure mee. U vindt de brochure ook op www.mca.nl/patientenfolders.

Uw kind wordt één dag opgenomen

Uw kind wordt meestal voor één dag opgenomen op de dagbehandeling chirurgie (huisnummer 028). U heeft een gesprek voorafgaand aan de opname met de opnamemedewerker (dagbehandeling chirurgie) of verpleegkundige (kinderkliniek) gehad. Hierin zijn allerlei aspecten rondom de behandeling van uw kind met u besproken. Als alles goed gaat, mag uw kind dezelfde dag nog naar huis. Het kan zijn dat de KNO-arts het beter vindt dat uw kind nog een nacht in het ziekenhuis blijft. Bijvoorbeeld bij koorts en/of een nabloeding. Uw kind gaat dan naar de kinderkliniek.

De operatie

De KNO-arts verwijdert met een speciaal instrument de neusamandel (gedeeltelijk) en de keelamandelen (helemaal). Als er vocht achter het trommelvlies zit, wordt zo nodig een kleine snede in het trommelvlies gemaakt en wordt het vocht weggezogen. De operatie duurt ongeveer tien minuten.

Na de operatie

Als alles goed gaat, brengt een verpleegkundige uw kind na de operatie terug naar de dagbehandeling of kinderkliniek. Uw kind blijft daar nog de hele dag opgenomen. Omdat de narcose nog niet helemaal is uitgewerkt, moet uw kind 's ochtends nog in bed blijven. Het is normaal dat er wat bloederig vocht uit de neus en mond komt. Zo nodig krijgt uw kind hier van de verpleegkundige neusdruppels voor. Verder kan uw kind door uitstralende pijn vanuit de keel oorspijn hebben. Als de KNO-arts voor het wegzuigen van vocht ook het trommelvlies heeft doorgespijkt, kan het zijn dat er de eerste dagen na de ingreep nog wat vocht uit het oor komt. De KNO-arts komt in de loop van de dag bij uw kind langs om na te gaan of alles goed gaat. Uw kind mag naar huis als het geen verhoging of koorts heeft, goed drinkt en er uiteraard geen nabloeding is.

Uw kind krijgt pijnstillers

Houdt u er rekening mee dat uw kind de eerste vier dagen nog veel pijn kan hebben. Uw kind krijgt daarom pijnstillers. Voor goed herstel van de wond is het namelijk belangrijk dat uw kind zo min mogelijk pijn heeft. Zonder pijn drinkt uw kind beter waardoor er ook minder kans is op een nabloeding en uw kind bovendien sneller herstelt. Uw kind krijgt tijdens de operatie al een pijnstiller: een diclofenac-zetpil. U krijgt verder voor de eerste vierentwintig uur zetabletten paracetamol en diclofenac mee naar huis. Houdt u de volgende tijden aan:

De dag van de operatie

pijnstiller	6.00 uur	12.00 uur	14.00 uur	18.00 uur	22.00 uur
diclofenac-zetpil				1	
paracetamol-zetpil	1		1		1

De dag na de operatie

pijnstiller	6.00 uur	12.00 uur	14.00 uur	18.00 uur	22.00 uur
diclofenac-zetpil		1			
paracetamol-zetpil	1		1		1

De dosering van de zetabletten paracetamol is hoger dan bij gewone paracetamol.

Uw kind mag niet meer pijnstillers gebruiken. Volg voor de juiste dosering de instructies in de bijsluiter. Werkt de pijnstiller onvoldoende, neem dan contact op met uw huisarts of met de polikliniek KNO.

Let op! Geef uw kind géén pijnstillers die acetylsalicylzuur bevatten. Denkt u bijvoorbeeld aan Aspirine of Ascal. Deze stof kan de bloedstolling nadelig beïnvloeden.

Veel drinken is belangrijk

Het is belangrijk dat uw kind na de operatie regelmatig drinkt. De keel blijft daardoor nat. Dit is goed voor de genezing van de wond en tegen de pijn. Ook is de kans op een nabloeding minder. Drinken is ook goed voor het wegspoelen van oud bloed in de mond.

Eten en drinken na de operatie

Op de dag van de operatie

Uw kind drinkt meteen na de operatie ieder kwartier twee slokjes: eerst water, of bijvoorbeeld limonade en waterijs. Thuis kunt u uw kind ook druivensap en appelsap geven. Maar geef uw kind:

- **geen** sinaasappelsap;
- **geen** frisdrank met prik zoals cola of sinas: dit prikt te veel in de keel;
- **geen** melk en/of melkproducten, ook geen softijs: uw kind krijgt er slijm van in de mond en keel.

Eerste dag

Op de eerste dag na de operatie mag uw kind yoghurt, vla, melk, karnemelk, kwark, lauwe thee, gladde appelmoes (zonder schil en pitjes).

Tweede dag

Vanaf de tweede dag na de operatie mag uw kind ook bouillon en soep.

Derde dag

Vanaf de derde dag na de operatie mag uw kind fijngemaakte vaste voeding (warm eten) en brood zonder korstjes.

Vanaf de vierde dag tot een week

Uw kind mag nu steeds meer eten en drinken. Kijk wat wel en niet gaat. Na een week moet uw kind weer vrij normaal kunnen eten.

Leefregels voor thuis

Voor goed herstel is het belangrijk dat uw kind zich thuis aan de volgende leefregels houdt:

- uw kind moet twee dagen binnenblijven;
- als alles goed gaat, mag uw kind na vier tot zeven dagen weer naar school;
- uw kind mag één week niet sporten;
- uw kind mag twee weken niet zwemmen.

Is het trommelvlies doorgeprikt om vocht weg te zuigen? Dan mag er de eerste twee weken geen water in de oren komen. Wees daarom voorzichtig met douchen. Doe bijvoorbeeld een washand of de handen voor het oor of de oren.

Complicaties

De kans is klein, maar het kan zijn dat:

- de wond weer gaat bloeden (nabloeding);
- de stem van uw kind tijdelijk wat hoger wordt (neusspraak): dit kan gebeuren als de neus- en/of keelamandelen erg groot waren, in een enkel geval is korte tijd logopedie nodig.

Wanneer waarschuwt u het ziekenhuis?

Het is erg belangrijk dat u of uw partner 's nachts een keer bij uw kind kijkt. Neem direct contact op met de spoedeisende hulp (072 - 548 2488) als uw kind:

- helderrood bloed spuugt;
- veel slikt: uw kind slikt het bloed door;
- hoge koorts heeft: meer dan 39 graden.

Controle

U wordt een dag na de ingreep thuis tussen 10.00 en 12.00 uur gebeld door een verpleegkundige. Zij informeert dan of alles goed gaat met uw kind. Uw kind komt verder alleen terug voor controle als dat nodig is. Is ook het trommelvlies doorgeprikt om vocht weg te zuigen of zijn trommelvliesbuisjes geplaatst? Dan komt uw kind na zes weken wel terug voor controle bij de KNO-arts. U maakt hiervoor zelf een afspraak met de polikliniek KNO.

Uw vragen

Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de polikliniek KNO. Dat kan op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur via telefoonnummer (072) 548 3150.

Heeft u op de dag van de operatie na thuiskomst vragen? Neem dan contact op met de afdeling dagbehandeling chirurgie, huisnummer 028: tot 21.00 uur via telefoonnummer (072) 548 4200.

Krijgt u geen gehoor of is het later dan 21.00 uur? Neem dan contact op met de afdeling spoedeisende hulp, telefoon (072) 548 2488.

Verblijft uw kind op de kinderkliniek? Neem dan tijdens de opname contact op met de kinderkliniek, huisnummer 349, telefoon (072) 548 2980.

Kijk voor meer informatie ook op www.mca.nl/kids, www.mca.nl/dagbehandelingchirurgie en www.mca.nl/KNO.